# Mülakat (Görüşme)

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

## KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1. **D – Y – D – D**
   Sorular önceden hazırlanır; görüşme sırasında gerekirse ek sorular sorulur.

2. **B) Mülakat**
   Bir yazarla soru-cevap biçiminde yapılmış bir görüşmedir.

3. **D) Çocukluğunuzun geçtiği kasaba, eserlerinizi nasıl etkiledi?**
   Açık uçlu sorular ayrıntılı, düşünce içeren cevaplar gerektirir.

4. **A) Mülakatın amacını ve hedef kitlesini belirlemek**
   Amaç ve hedef kitle belirlenmeden kişi seçimi ve sorular planlanamaz.

5. **a) ek (takip) b) kapalı c) röportaj**
   Mülakat ile röportaj sıklıkla karıştırılan iki türdür.

6. **C) Görüşülen kişinin sözünü sık sık keserek kendi görüşlerini uzun uzun anlatması**
   Mülakatta ön planda olan görüşülen kişidir; görüşmeci dinleyici ve yönlendirici konumdadır.

7. **1–c 2–ç 3–a 4–b**
   Aşamalar birbirini izleyen bir süreç oluşturur.

8. **B) Röportaj**
   Yazar olay yerini gözlemlemiş, betimlemiş ve konuştuğu kişinin sözlerini kendi anlatımına yerleştirmiştir.

9. **E) Görüşülen kişinin kısaca tanıtılması ve görüşmenin konusunun belirtilmesi**
   Giriş, okuru görüşülen kişi ve konu hakkında hazırlar.

10. **Örnek: Kapalı uçlu: Kaç yıldır bu okulda görev yapıyorsunuz? Açık uçlu: Öğrencilerin okuma alışkanlıklarında son yıllarda ne gibi değişiklikler gözlemlediniz? / Kütüphaneyi daha çok öğrenciye ulaştırmak için neler öneriyorsunuz?**
    Açık uçlu sorular görüş ve deneyim sormalıdır.

## ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

**11** **D) Sizce de yeni romanınız bugüne kadar yazdıklarınızın en iyisi değil mi?**
Soru, cevabı önceden belirleyip kişiyi onaylamaya zorlamaktadır.

**12** **A) Önceki cevaptan doğan bir ek (takip) sorudur.**
Yazarın çocukluk anısı üzerine sorulmuş, konuyu derinleştiren bir sorudur.

**13** **C) I ve II**
Mülakatta ön planda olan görüşülen kişinin düşünceleridir.

**14** **A) Akıllı telefonunuzdaki sosyal medya hesaplarınızı ne sıklıkla güncelliyorsunuz?**
1950'lerde geçen bir romanın kişisine akıllı telefon sorulması dönemle çelişir.

**15** **B) Görüşülen kişinin söylemediği bir düşünceyi, metni ilginç kılmak için cevaplarına eklemek**
Görüşülen kişiye söylemediği bir sözü atfetmek yayın etiğine aykırıdır.

**16** **Örnek: — Kaç yıldır bu balıkhanede tezgâh açıyorsunuz? — Otuz yıldır. — Bu işin en zor anı hangisi? — Denizin boş döndüğü günler.**
Mülakatta betimleme yerine soru-cevap düzeni kullanılır.

**17** **E) Kişinin daha önce defalarca cevapladığı sıradan sorular yerine özgün sorular hazırlanabilmesi**
Araştırma, konuyu derinleştiren ve kişiye özgü sorular sorulmasını sağlar.

**18** **C) Cevabı açmasını sağlayacak ek bir soru sormak**
Ek soru, kişinin düşüncesini açıklamasına fırsat verir.

**19** **D) Soruların, okuyacak ya da dinleyecek kişilerin ilgi ve bilgi düzeyine göre seçilmesi**
Hedef kitle, soru seçimini ve dili belirler.

**20** **Örnek (hayalî bir köy romanının kahramanı Ali ile): — Köyden ayrılmaya karar verdiğiniz gece neler hissettiniz? — Toprak ayağıma dolanıyordu sanki; ama gitmezsem hep aynı tarlada kalacaktım. — Şehirde sizi en çok ne şaşırttı? — Kimsenin kimseye selam vermemesi.**
Sorular dönem ve olaylarla, cevaplar kahramanın karakteri ve konuşma üslubuyla tutarlı olmalıdır.

## ZOR Düşünme Soruları (21–30)

**21** **E) İyi bir mülakat, dikkatli dinlemeye ve cevaplara göre esneyebilmeye bağlıdır.**
Parçanın ana düşüncesi dinlemenin ve esnekliğin önemidir; hazırlık reddedilmemiş, körü körüne bağlılık eleştirilmiştir.

22 **C) — Son kitabınız eleştirmenlerce beğenilmedi, sizce de başarısız olmadı mı? Bence de hiç iyi değildi.**
Görüşmeci hem yönlendirici bir soru sormuş hem de kendi olumsuz yargısını dayatarak saygı ve tarafsızlık ilkesini çiğnemiştir.

23 **E) I, II ve III**
Üç madde de hem mülakatın genel ilkelerine hem de radyonun işitsel doğasına uygundur.

24 **D) Beklenmedik bir gerekçe sunarak soruya derinlik kazandırmıştır.**
Şair, denize hiç açılmamasını şiirlerindeki denizin nedeni olarak göstermiş ve genel bir yargıya bağlamıştır.

25 **B) Romanın dönemsel bağlamıyla çelişmesi**
19. yüzyılda mesaj atma olanağı yoktur; cevap zaman bağlamıyla tutarsızdır.

26 **A) Görüşme sırasında kişinin anlattıklarına hiç dikkat etmeye gerek kalmaması**
Önceden hazırlık dinlemeyi gereksiz kılmaz; ek sorular için dikkatli dinlemek gerekir.

27 **Örnek: Amaç: Mülakat bir kişinin görüşlerini öğrenmeyi, röportaj bir konuyu ya da yeri tanıtmayı amaçlar. Anlatım: Mülakat soru-cevap düzeninde; röportaj betimleme, öyküleme ve konuşmaların harmanlandığı serbest bir anlatımla yazılır. Yazarın yeri: Mülakatta görüşmeci geri plandadır; röportajda yazarın gözlem ve izlenimleri ön plandadır.**
Karşılaştırma üç ölçütü de içermelidir.

28 **B) Eserin oluşum sürecini ve yazarın yaşamıyla bağını görmesini sağlar.**
"Atölye" benzetmesi eserin yaratım sürecini, "hangi anıdan" ifadesi yazarın yaşamıyla bağlantıyı anlatır.

29 **E) Soruları olabildiğince uzun ve karmaşık cümlelerle sormak**
Sorular kısa, açık ve anlaşılır olmalıdır.

30 **Örnek: a) Kitap okumak hayatınızda nasıl bir yer tutuyor? b) Yazarlığın sizce en zor yanları nelerdir?**
Açık uçlu sorular "nasıl, neden, neler" gibi sözcüklerle ayrıntılı cevap ister.